
1. ks. Antoni Idzik (1877 – 1920)

Urodził się 6 maja 1877 r. w Będziemyślu w rodzinie zamożnego kmiecia Macieja Idzika. Szkołę podstawową ukończył w Sędziszowie Młp. Do Gimnazjum im. Stanisława Konarskiego uczęszczał w Rzeszowie w latach 1888-1898. Był klasowym prymusem. Kolejne klasy kończył ze stopniem „celującym”, a po reformie ocen ze stopniem „pierwszym z odznaczeniem”⁷. Z powodów zdrowotnych musiał przerwać jednak edukację gimnazjalną na dwa lata. Wyjechał wówczas na kąpiele lecznicze do Czech i Bawarii⁸. Po powrocie złożył 11 czerwca 1898 r. jako eksternista w rzeszowskim gimnazjum egzamin dojrzałości⁹.

Pozyskaną w szkole wiedzę chętnie dzielił się z mieszkańcami Będziemyśla. Kiedy był jeszcze maturzystą, podczas jednej z rozmów ze swoim szwagrem, Stanisławem Wołkiem, usłyszał od niego słowa: „Dziwna rzecz, że to mogą istnieć ludzie nie wierzący w Boga”. Odpowiedział: „Nie wszyscy ludzie patrzą jednakowo na świat. Są bowiem uczeni, którzy powiadają, że jeśli biegnie pies przez pole, to on właściwie biegnie nie przez pole, ale po ich głowie lata”. Szwagier odrzekł: „Jeżeli są tacy uczeni, to lepiej by było, żeby oni byli tymi psami, a psy ich głowy nosiły”¹⁰.

Po maturze Antoni wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Po czterech latach studiów otrzymał 29 czerwca 1902 r. z rąk biskupa ordynariusza przemyskiego Józefa Sebastiana Pelczara – późniejszego świętego – święcenia kapłańskie¹¹. Jako neoprezbitera skierowano go w charakterze wikariusza do parafii p.w. Przemienienia Pańskiego w Brzozowie, gdzie jednocześnie pełnił obowiązki katechety w miejscowej szkole dla chłopców i dziewcząt¹². Po roku został przeniesiony do parafii p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika

⁷ SGR 1889, s. 80; SGR 1890, s. 35; SGR 1891, s. 36; SGR 1892, s. 40; SGR 1893, s. 67; SGR 1894, s. 42; SGR 1895, s. 37.

⁸ J. Wołek-Waławski, *Będziemyśl i Kłęczany. Rys historyczno-etnograficzny*, Jaworów 1937, s. 111.

⁹ SGR 1898, s. 84.

¹⁰ A. Wołek-Waławski, *Śp. Stanisław Kostka-Wołek w Będziemyślu. Życiorys – Wspomnienie*, Człuchów 1988, s. 5.

¹¹ KDP 1902, z. 7-8, s. 304; DP 1902, nr 297, s. 2.

¹² KDP 1902, z. 7-8, s. 285; GL 1902, nr 159, s. 3; SDP 1903, s. 71.

w Dobrzechowie¹³. W 1904 r. skierowano go jako deficyjenta do parafii p.w. św. Michała Archaniola w Cieklinie w charakterze wikariusza *ad personam*¹⁴. Z powodu problemów zdrowotnych zmuszony był zwrócić się do biskupa o urlop. Na okres trzech miesięcy zwolniono go z obowiązków duszpasterskich (*curat valetudinem*)¹⁵. W 1905 r. ks. Idzik został przeniesiony do parafii p.w. Wszystkich Świętych w Iwoniczu¹⁶. Był tam wikariuszem i jednocześnie kapelanem sióstr felicjanek. W Iwoniczu posługiwał przez 5 lat¹⁷, po czym w 1910 r. został wikariuszem w parafii p.w. św. Mikołaja Biskupa w Harcie¹⁸.

W dniach 20 i 21 kwietnia 1910 r. zdał egzamin konkursowy na proboszcza¹⁹. W tym samym roku otrzymał prezentę na probostwo w parafii p.w. św. opata Wendelina w Kalinowie (dekanat samborski)²⁰. Po kolejnych 5 latach²¹ z dniem 30 grudnia 1915 r. mianowano go proboszczem w parafii p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Baligrodzie²².

W czasie swego duszpasterzowania w Baligrodzie przyczynił się do rozwoju parafii. 16 grudnia 1916 r. zakupił dla parafii za 3500 koron dwie parcele o powierzchni 1,5 morgi od greckokatolickiego proboszcza ze Stężnicy, ks. Cypriana Jasienickiego. Pieniądze na inwestycję pozyskał ze sprzedaży papierów wartościowych. Działki zlokalizowane naprzeciw kościoła przeznaczono pod budowę nowej plebanii²³.

Parafia Baligród poważnie ucierpiała podczas I wojny światowej. Przez okolicę przebiegał front austro-węgiersko-rosyjski. Dużemu zniszczeniu uległ wówczas budynek kościoła. Parafianie doświadczyli w tym czasie strachu i głodu. W latach 1916-20 ks. Idzik kierował odbudową świątyni. O pomoc materialną zwrócił się do konsystorza przemyskiego. Biskup Józef Sebastian Pelczar przychylił się do prośby i przeznaczył na prace remontowe 10 tys. koron²⁴. W Baligrodzie

¹³ KDP 1903, z. 7, s. 258; SDP 1904, s. 247.

¹⁴ W prasie z 1904 r. pojawiła się informacja, że ks. Antoni Idzik został przeniesiony z Dobrzechowa do Kurzyny. EP 1904, nr 62, s. 3; GL 1904, nr 99, s. 3.

¹⁵ GL 1904, nr 108, s. 3; SDP 1905, s. 282; J. Wołek-Waślawski, *Będziemysł...*, s. 111.

¹⁶ EP 1905, nr 92, s. 3.

¹⁷ SDP 1905, s. 213; SDP 1906, s. 213; SDP 1907, s. 213; SDP 1908, s. 214; SDP 1909, s. 214; SDP 1910, s. 223.

¹⁸ GL 1910, nr 44, s. 3; SDP 1911, s. 103; EP 1910, nr 13, s. 2.

¹⁹ EP 1910, nr 33, s. 2.

²⁰ KDP 1910, z. 11, s. 616; SDP 1911, s. 338; GL 1910, nr 254, s. 2.

²¹ SDP 1912, s. 245; SDP 1913, s. 186; SDP 1914, s. 189.

²² SDP 1917, s. 118; SDP 1919, s. 26.

²³ A. Barzycki, *Dzieje parafii Baligród w latach 1872-1939*, Lublin 1989, s. 37-38.

²⁴ Tamże, s. 50.

ks. Idzik był też świadkiem walk polsko-ukraińskich. Przez dwa tygodnie musiał się ukrywać z obawy przed napadami ze strony ukraińskich bojówek²⁵.

Będąc proboszczem w Baligrodzie, pełnił także funkcje społeczne. Przewodniczył Radzie Szkolnej w Baligrodzie i Mchawie. Opiekował się sierotami wojennymi, uczestnicząc w pracach specjalnego komitetu powołanego do tego celu przez Sąd Powiatowy w Baligrodzie²⁶.

Jako kapłan nie zaniedbywał własnego rozwoju duchowego. Przykładowo w 1910 r. odbył rekolekcje w domu rekolekcyjnym we Lwowie²⁷. Był członkiem Towarzystwa „Charistas”²⁸. Odprawiał mszę świętą w intencji „Związku Mszalnego”²⁹.

Nie zapominał o rodzinnym Będziemyślu. Wspierał finansowo budowę tamtejszego kościoła p.w. św. Jacka³⁰. Potrafił odwzajemnić otrzymane dobro. Przysługującą mu po zmarłej matce część spadku, trzy i pół morgi pola, przekazał jako darowiznę swojej siostrze Julii Wołek. W ten sposób odwdzieczył się za to, że to Stanisław i Julia Wołek opiekowali się przez trzy tygodnie jego matką w ostatnim okresie jej życia³¹.

Zmarł 29 marca 1920 r. w zaledwie 43 roku życia i 18 roku kapłaństwa. „Chorował krótko – kilka dni. Umarł jak biedaczyna – cicho, opuszczony, zaopatrzony Św. Sakramentami”³². Pochowano go na cmentarzu parafialnym w Baligrodzie³³.

²⁵ J. Wołek-Waławski, *Będziemyśl...*, s. 112.

²⁶ Tamże, s. 91.

²⁷ KDP 1911, z. 1, s. 41.

²⁸ KDP 1911, z. 6, s. 307.

²⁹ KDP 1918, z. 1, s. 18.

³⁰ J. Wołek-Waławski, *Będziemyśl...*, s. 71.

³¹ A. Wołek-Waławski, *Śp. Stanisław...*, s. 7; J. Wołek-Waławski, *Silva Rerum. Różnorodne okolicznościowe wiersze Jasia*, Człuchów 1985, s. 67.

³² J. Wołek-Waławski, *Będziemyśl...*, s. 112.

³³ KDP 1920, z. 3-6, s. 79; SDP 1921, s. 63.